

BUSSUMSE SCHOOL KREEG IN 1946 EEN VERWARRENDE NAAM

Het Theosofisch Lyceum werd Goois Lyceum

In 1928 werd het Theosofisch Lyceum in Naerdinclant op de buitenplaats Drafna in Naarden geopend. De school was gevestigd in het prachtige Zwitserse chalet dat op het landgoed stond. Het ideaal was een levensblijje groei, een harmonische ontplooiing en een innerlijke bewustwording van de leerlingen, in dienst van de samenleving. Van de leerlingen werd verwacht dat zij zich kameraadschappelijk en zonder onderlinge concurrentie de voor de examens vereiste stof eigen maakten. Het lyceum gaf de verplichte vakken 's morgens en keuzevakken als tekenen, muziek, sport en machineschrijven 's middags. Men liet bewust veel tijd vrij voor eigen ontplooiing.

Geen subsidie

Het lyceum trok veel leerlingen uit Naarden, Bussum en Huizen, maar slaagde er niet in, rijks-subsidie te verkrijgen. Als gevolg daarvan was het niet goed mogelijk, het onderwijzend personeel het salaris te bieden dat bij gesubsidieerde scholen werd betaald, waardoor veel docenten vertrokken zodra zij elders een beter betaalde baan konden krijgen. Dit verloop van het personeel kwam de kwaliteit van het onderwijs niet ten goede. Desal-

niettemin heeft het lyceum tot 1941 bestaan. In dat jaar werd het op 21 maart door de bezetter gesloten en op 4 april onder Duits beheer heropend, om de leerlingen in de gelegenheid te stellen het schooljaar af te maken.

Particulier instituut

De docenten boden daarna aan, de leerlingen uit de voorexamenklassen nog tot het examen particulier te blijven begeleiden. Een aantal ouders deed een

■ Villa Drafna met leerlingen en docenten in 1933.

■ Villa Zonnewende/De Beuk.

klemmend beroep op hen, ook leerlingen uit lagere klassen onder hun hoede te nemen. De docenten huurden lokalen in

In september 1947 ging het Goois Lyceum van start

villa De Beuk op Brinklaan 144 tegenwoordig achter de brandweerkazerne – om het onderwijs vanaf september 1941 op particuliere basis voort te zetten. Net als voor de reguliere scholen voor middelbaar onderwijs, in Bussum de Gooische HBS en het Christelijk Lyceum, viel het in de latere oorlogsjaren niet mee het onderwijs op gang te houden, omdat de mannelijke docenten en de oudere jongens in de loop van de oorlog steeds meer kans liepen op straat opgepakt te worden om in de Duitse oorlogsindustrie te worden tewerkgesteld.

Van Heuven Goedhart

Na de oorlog beijverden de ouders zich om van het particuliere instituut weer een reguliere school te maken voor hun kinderen, zij het niet meer op theosofische grondslag, want nu lag de focus van de ouders op Morele Herbewapening. Zij kregen de invloedrijke Bussumse Engelandvaarder, minister uit het oorlogskabinet en PvdA-senator G.J. van Heuven Goedhart aan hun zijde. Door zijn toedoen verkreeg de school, eigenlijk tegen de wens van het departement in, rijks-subsidie en de bevoegdheid tot het afnemen van examens HBS en gymnasium voor 6 jaar.

Goois Lyceum

In september 1947 ging het

Goois Lyceum van start. (Een verwarrende naam: het huidige Goois Lyceum heette destijds nog Gooische HBS.) De school had onderdak gevonden in Villa Vijverberg op 's-Gravelandseweg 48 (hoek Willemslaan). De gymlessen bleven op woensdag en zaterdag plaatsvinden in De Beuk. Docent Nederlands op de school was Gerrit Borgers. Hij was oud-leerling van het Theosofisch Lyceum en had zijn studie Nederlands kort na het behalen van het kandidaats in 1943 moeten staken, omdat hij had geweigerd de loyaliteitsverklaring te tekenen die het Duitse gezag van hem eiste. Vanaf 1944 gaf hij clandestien les in Nederlands en geschiedenis in 'De Beuk.' Hij bleef de school na de oorlog trouw en pakte naast het lesgeven zijn studie weer op. Later, in 1979 zou hij hoogleraar Moderne Letterkunde en Tekstinterpretatie aan de Universiteit van Amsterdam worden.

Geen verlenging subsidie

In 1949 werd de ingang van het Goois Lyceum verlegd naar de Willemslaan en werd het adres Willemslaan 1. Op het terrein van de villa werden noodlokalen neergezet om de toestroom van leerlingen het hoofd te bieden. Helaas werd de rijks-subsidie in 1953 niet verlengd, waardoor de school in juli van dat jaar moest sluiten.

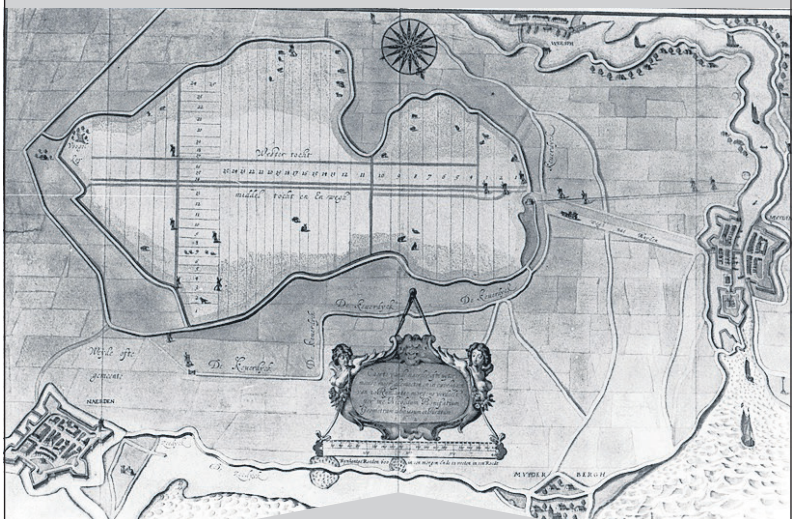
Eric Bor

Bronnen: De Omroeper april 2009; Jaarboek der Maatschappij van Nederlandse Letterkunde 1988, diverse kranten van 1941 t/m 1953 en Historische Kring Bussum

De docenten huurden lokale in villa De Beuk om het onderwijs op particuliere basis voort te zetten

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Drooglegging Naardermeer 1629

Opname van de kaart van de droogmaking van het Naardermeer uit 1629 van de landmeter Nicolaas Hubertus Bonifacius. De originele kaart is eigendom van de heer A. Bonebakker en gebruikt in de uitgave "Het Gooi bekeken en besproken" dat zich in de bibliotheekcollectie van het Gemeentearchief te Naarden bevindt.

FOTO EN TEKST: GEMEENTEARCHIEF GOOISE MEREN EN HUIZEN

■ Villa Vijverberg voor de oorlog.